

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2026-10-07

Ärendenummer:
NV-26-094324

Konsekvensutredning

Konsekvensutredning gällande förslag om kompletterande föreskrifter för genomförandet av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2026/1425 vad gäller beräkning, verifiering och rapportering av uppgifter om mängden återvunnen plast i dryckesflaskor av plast för engångsbruk och om upphävande av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2023/2683

Inledning och bakgrund

Det finns sedan tidigare EU-rättsliga krav gällande andelen återvunnen plast i vissa plastflaskor. Naturvårdsverket har dock inte tidigare gett ut föreskrifter i frågan. Det nu aktuella genomförandebeslutet, (EU) 2026/1425, innebär ändrade regler för beräkning, verifiering och rapportering av återvunnet innehåll till följd av att ytterligare materialåtervinningsmetoder får tillgodoräknas.

Ett EU-beslut är direkt bindande enligt artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Ett EU-beslut kan ha allmän giltighet eller rikta sig till specifika adressater. Att beslutet är direkt bindande innebär att beslutet inte ska genomföras i svenska bestämmelser. Naturvårdsverkets föreskrifter innehåller därför endast sådana kompletterande bestämmelser som bedöms behövas för den nationella tillämpningen.

Naturvårdsverket har ett bemyndigande i 3 kap. 12 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar att meddela föreskrifter om beräkning och verifiering av återvunnet innehåll. Eftersom beslutet är uttömmande när det gäller beräkningen av mängden återvunnen plast saknas möjlighet att anta regler om alternativa beräkningsmetoder. Det bedöms dock finnas behov av vissa kompletterande bestämmelser om verifiering för den nationella tillämpningen.

Naturvårdsverket har övervägt att i föreskrifterna upplysa om fler bestämmelser i kommissionens genomförandebeslut. Eftersom beslutet är bindande för aktörerna och därför behöver läsas tillsammans med föreskrifterna bedömer Naturvårdsverket att det inte finns behov av ytterligare bestämmelser i föreskrifterna.

Det bindande genomförandebeslutet innebär att det saknas möjlighet att anta alternativa regler. Konsekvensutredningen är därför begränsad i enlighet med 5 § i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

I direktiv (EU) 2019/904 av den 5 juni 2019 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön (nedan kallat engångsplastdirektivet) finns bestämmelser om innehåll av återvunnen plast i vissa dryckesflaskor. Enligt artikel 6.5 i direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att dryckesflaskor med en kapacitet på högst tre liter, inklusive korkar och lock, som är tillverkade av polyetentereftalat som huvudsaklig komponent (PET-flaskor) från och med 2025 innehåller minst 25 procent återvunnen plast, beräknat som ett genomsnitt för alla PET-flaskor som släpps ut på marknaden i en medlemsstat. Från och med 2030 utökas kravet till att gälla alla dryckesflaskor av plast för engångsbruk, som då gäller att PET-flaskor ska innehålla minst 30 procent återvunnen plast. Bestämmelserna har genomförts i svensk rätt genom 3 kap 6 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar (svenska förpackningsförordningen).

Bestämmelser om rapportering av återvunnet innehåll i plastflaskor finns i 11 kap. förpackningsförordningen. Enligt 11 kap 3 § ska en producent som på den svenska marknaden tillhandahåller en engångsflaska för dryck som tillverkats av PET som huvudsaklig komponent senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till Naturvårdsverket om hur mycket återvunnen plast som har använts i flaskorna under närmast föregående kalenderår.

Av engångsplastdirektivet framgår att kommissionen ska anta genomförandeakter för beräkning och verifiering av målen om återvunnet innehåll. Bestämmelser om rapportering har, som beskrivits ovan, redan införts i svenska bestämmelser genom 11 kap. svenska förpackningsförordningen. Däremot saknas svenska bestämmelser som rör verifiering och beräkning av andelen återvunnet innehåll. Av 3 kap. 12 § svenska förpackningsförordningen framgår att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om hur den andel återvunnet innehåll som avses i 6 § samma kapitel, ska beräknas och verifieras. För att genomföra de delar av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2026/1425 som kräver kompletterande nationella bestämmelser vad gäller beräkning och verifiering av andelen återvunnet innehåll i dryckesflaskor av plast för engångsbruk, till följd av att ytterligare materialåtervinningsmetoder får tillgodoräknas, har Naturvårdsverket tagit fram förslag på föreskrifter.

Föreskrifterna kompletterar kommissionens bindande genomförandebeslut. Eftersom beslutet är direkt bindande är det inget alternativ att ta fram föreskrifter som i sin helhet beskriver det förfarande för beräkning och verifiering som anges i genomförandebeslutet. I Naturvårdsverkets kompletterande föreskrifter hänvisas därför till beslutet.

Av artikel 8.10 i kommissionens genomförandebeslut framgår att medlemsstaterna ska samla in det verifikat som avses i punkt 3, tillsammans med de intyg som de

ekonomiska aktörerna har mottagit från sina leverantörer, från de ekonomiska aktörer som släpper ut PET-flaskor på marknaden.

Naturvårdsverket föreslår en bestämmelse som innebär att berörda ekonomiska aktörer ska lämna dessa verifikat och intyg till Naturvårdsverket endast på begäran för att minska företagens administrativa börda. Naturvårdsverket har tolkat genomförandebeslutet som att ett verifikat utgör ett underlag för tillsyn och kontroll av att reglerna om verifiering uppfylls. Underlagen bedöms därför inte behöva samlas in regelbundet, utan endast vid behov. Genom att endast begära in uppgifterna vid behov bedömer Naturvårdsverket att den administrativa bördan för företagen minimeras.

Rättsliga förutsättningar

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter genomförs med utgångspunkt i det bemyndigande som finns i 3 kap. 12 § förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Eftersom föreskriften är en direkt följd av engångsplastdirektivets bestämmelser bedömer Naturvårdsverket att regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Föreskriften och beräkningsreglerna kommer inte att påverka det kommunala självstyret.

Konsekvenser

Konsekvenserna av Naturvårdsverkets föreslagna föreskrifter är en direkt följd av engångsplastdirektivets bestämmelser och kommissionens genomförandebeslut och följer således inte av innehållet i Naturvårdsverkets föreslagna bestämmelser som sådana.

Bestämmelserna om verifiering och beräkning i kommissionens genomförandebeslut omfattar cirka tvåhundra aktörer i Sverige. Det rör sig om producenter som tillhandahåller engångsflaskor för dryck som tillverkats av plast.

Enligt genomförandebeslutet ska medlemsstater samla in verifikat från berörda aktörer. Föreslaget som Naturvårdsverket lägger fram att verifikat och intyg ska överlämnas till Naturvårdsverket på begäran innebär en administrativ lättnad för berörda aktörer jämfört mot om de skulle lämna in verifikaten regelbundet.

Föreskrifterna bedöms inte ha miljömässiga eller sociala konsekvenser.

Övrigt

Inga särskilda åtgärder har vidtagits eftersom Naturvårdsverket bedömt att handlingsutrymmet är begränsat samt att kostnaderna bestäms av genomförandebeslutet, och inte hur Sverige genomför akten i svensk lagstiftning

Naturvårdsverket bedömer inte att det finns behov av informationsinsatser utöver information på Naturvårdsverkets webbplats. Det finns inga tillverkare av PET-flaskor i Sverige som behöver beräkna återvunnen plast enligt EU-beslutet.

Däremot berörs cirka 200 producenter som sätter PET-flaskor på svenska marknaden av krav på verifiering. Detta kommissionsbeslut ersätter ett äldre beslut.

Antalet berörda aktörer är relativt få, och känner till att bestämmelser om beräkning av mängden återvunnen plast finns i ett kommissionsbeslut.

Naturvårdsverket bedömer därför att informationsbehovet är begränsat och att information på webben är tillräckligt.

De föreslagna föreskrifterna planeras att träda i kraft så snart som möjligt efter avslutad remiss eftersom kommissionens genomförandebeslut trädde i kraft den 24 juli 2026.

Naturvårdsverket bedömer att föreskrifterna inte behöver utvärderas.

Bestämmelserna kommer att ersättas med bestämmelser i EU förordningen om förpackningar och förpackningsavfall som ska tillämpas från och med 1 januari 2030.